

ថ្ងៃពុធ ៦កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០

**សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
ស្តីពី**

របាយការណ៍សង្កេតរដ្ឋសភា និងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៦

ក្នុងនីតិកាលទី៦ រដ្ឋសភាមានបក្សតែមួយគឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សកាន់អំណាចបច្ចុប្បន្ន។ របាយការណ៍សង្កេតរដ្ឋសភា និងតំណាងរាស្ត្រ នៃរដ្ឋសភាឆ្នាំទី១ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៩ ខុមហ្វ្រែលបានសង្កេតឃើញថា សកម្មភាពនៃការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ក្នុងគោលបំណង ដើម្បីសំណេះសំណាលជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ពង្រឹងផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្ស អមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ គឺផុសផុល លើកលែងតែសកម្មភាពក្នុងគោលបំណងចុះជួយអន្តរាគមន៍ដោះស្រាយបញ្ហា ជាពិសេសទំនាស់ដីធ្លីជូនប្រជាពលរដ្ឋ មិនត្រូវបានសង្កេតឃើញ មានតំណាងរាស្ត្រខ្លះខ្លាំង ឬយកចិត្តទុកដាក់ជួយដោះស្រាយនោះទេ។ ដោយឡែក សម័យប្រជុំរដ្ឋសភាក្នុងឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៦ រដ្ឋសភាបានបើកសម័យប្រជុំទាំងសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញ ភាគច្រើនគឺផ្ដោតលើការអនុម័តច្បាប់។ អ្វីដែលខុមហ្វ្រែលបានសង្កេតឃើញក្នុងសម័យប្រជុំ តំណាងរាស្ត្របានឡើងបញ្ចេញមតិក្នុងការអនុម័តច្បាប់នានា ភាគច្រើនបំផុតក្នុងសម័យប្រជុំទាំងនោះ មិនសូវមានឃើញតំណាងរាស្ត្រណាម្នាក់ជំទាស់ រិះគន់ ឬសួរដេញដោលដោយស៊ីជម្រៅឡើយ ផ្ទុយមកវិញគឺមានតែការកោតសរសើរ និងគាំទ្រដល់ការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឡែកសកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញរបស់រដ្ឋសភាមានសកម្មភាពជាច្រើនផងដែរ តែចំពោះការកោះហៅសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងឆ្នាំទី១នេះ មានតែម្តងគត់គឺ ការកោះហៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌មកសារសួរ។ ការសាកសួរនេះ តំណាងរាស្ត្រមិនបានឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីធ្វើការបកស្រាយអំពីសកម្មភាពកន្លងមកដែលមតិជាតិ និងអន្តរជាតិយល់ថាជាភាពអយុត្តិធម៌នៅប្រទេសកម្ពុជាឡើយ បែរជាឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីជួយបំភ្លឺអំពីការងារដែលសម្រេចបាន និងផែនការដែលត្រូវធ្វើទៅថ្ងៃខាងមុខទៅវិញ។ មួយវិញទៀត ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ ដោយជួយខ្លះខ្លាំងការពារយុត្តិធម៌ ការពារផលប្រយោជន៍ និងភាពជាតំណាងក្នុងកិច្ចការផ្សេងៗ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលជាការងារចម្បងរបស់តំណាងរាស្ត្រត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បំផុតនោះ ខុមហ្វ្រែលសង្កេតមិនទាន់ឃើញថា មានអ្នកតំណាង រាស្ត្រណាម្នាក់ចេញលិខិតអន្តរាគមន៍ជួយប្រជាពលរដ្ឋនូវឡើយ បើទោះបីជាប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះទាមទារសុំអន្តរាគមន៍រកយុត្តិធម៌ក៏ដោយ។

ជារួម នៅក្នុងឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៦នេះ ខុមហ្វ្រែលបានសង្កេតឃើញថា ប្រសិទ្ធភាពសភាឯកបក្សមានការធ្លាក់ចុះ បើប្រៀបជាមួយរដ្ឋសភាដែលធ្លាប់មានពហុបក្ស។ ការធ្លាក់ចុះនៃរដ្ឋសភាឯកបក្សនេះ ព្រោះមិនឃើញមានការចេញលិខិតអន្តរាគមន៍របស់តំណាងរាស្ត្រ មិនឃើញមានអ្នកតំណាងរាស្ត្រនិយាយពីភាពអសកម្មក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានានាជូនប្រជាពលរដ្ឋ សកម្មភាពសួរដេញដោលលើការអនុវត្តច្បាប់ និងសេចក្តីស្នើច្បាប់នៅក្នុងសម័យប្រជុំសភាផងដែរ។

Vision: A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព ដែលប្រកបដោយប្រក្រាបប្រជាធិបតេយ្យ។

ដំណើរការប្រជុំពេញអង្គរបស់រដ្ឋសភា៖ ក្នុងឆ្នាំទី១ អាណត្តិទី៦ រដ្ឋសភាបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំចំនួន ១១ដង ដោយសម្រេចបាននូវរបៀបវារៈចំនួន ២៩។ ក្នុងរបៀបវារៈដែលបានពិភាក្សា និងអនុម័តភាគច្រើនគឺសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដែលមានចំនួន ១៤ រួមមានការអនុម័តច្បាប់ទូទាត់ថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៧ និងអនុម័តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៩។ រដ្ឋសភាក៏បានធ្វើការអនុម័តលើការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ធំៗ ចំនួន៣ ដោយឯកបក្សផងដែរ ក្នុងនោះរួមមានច្បាប់គណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់បោះឆ្នោតចំនួន ២ទៀត។

ក្នុងសម័យប្រជុំរបស់រដ្ឋសភាឆ្នាំទី១ នៃសភាឯកបក្សនេះ ខុមហ្វ្រែល បានសង្កេតឃើញមានតំណាងរាស្ត្រចំនួន ១២រូប បានឡើងបញ្ចេញមតិចំនួន ៣៨ដង គិតជាថេរៈវេលាមានរយៈពេល ២០៩នាទី បើគិតពីចំនួនអ្នកតំណាងរាស្ត្រ និងរយៈពេលតិចជាង បើប្រៀបធៀបជាមួយឆ្នាំទី១ ដូចគ្នានៃអាណត្តិទី៥។

សកម្មភាពចុះមូលដ្ឋានរបស់តំណាងរាស្ត្រ៖ ក្នុងឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៦នេះ ក្នុងចំណោមតំណាងរាស្ត្រ ១២៥រូប មានតែអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ៥៥រូប(៤៤ភាគរយ)ប៉ុណ្ណោះដែលមានសកម្មភាពចុះមូលដ្ឋាន។ សកម្មភាពចុះមូលដ្ឋាននេះ មានចំនួន ១០៤១លើក ដែលចំនួននេះ គិតជាមធ្យមគឺ ១៩លើក ក្នុងអ្នកតំណាងរាស្ត្រម្នាក់ដែលបានចុះបេសកកម្ម។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រដែលបានចុះបេសកកម្មនេះ បើគិតជាភាគរយនៃចំនួនអ្នកតំណាងរាស្ត្រក្នុងបក្សរបស់ខ្លួនឃើញថាមានចំនួនចុះបេសកកម្មតិចជាងឆ្នាំទី១ នៃអាណត្តិទី៥ (៥០រូបស្មើនឹង៧៤ភាគរយ)។

ខុមហ្វ្រែល បានបែងចែកការចុះបេសកកម្មរបស់តំណាងរាស្ត្រក្នុងគោលបំណងចំនួន ៥ធំៗ ក្នុងចំណោមបេសកកម្ម ១០៤១លើកនេះ ៦៨ភាគរយ គឺជាការចុះសួរសុខទុក្ខ និងសំណេះសំណាល និងការសម្តែងការកោតសរសើរចំពោះអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ទោះជាយ៉ាងណា ខុមហ្វ្រែល បានសង្កេតឃើញមានការចុះអន្តរាគមន៍ផងដែរលើកលែងតែសកម្មភាពចូលរួមក្នុងវេទិកា ដែលមិនឃើញមាន។ តំណាងរាស្ត្របានចុះគ្រប់ ២៥រាជធានីខេត្ត ក្នុងនោះមាន ៤៥០លើក ជាបេសកកម្មនៅក្រៅមណ្ឌល និង ៥៩១លើក ជាបេសកកម្មនៅក្នុងមណ្ឌល។

គណៈកម្មការជំនាញនៃរដ្ឋសភា៖ តាមការសង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល ក្នុងចំណោមគណៈកម្មការជំនាញទាំង១០ របស់រដ្ឋសភាមានតែ ៨គណៈកម្មការជំនាញទេ ដែលបានធ្វើសកម្មភាព។ គណៈកម្មការ ដែលមិនមានសកម្មភាពនោះមានគណៈកម្មការទី៥ និងទី១០។ គណៈកម្មការជំនាញដែលបានធ្វើសកម្មភាពមានចំនួន ៩៨លើក។ ក្នុងចំណោមគណៈកម្មការដែលបានធ្វើសកម្មភាព មាន ៤គណៈកម្មការជំនាញដែលមានបេសកកម្មច្រើនជាងគេ ក្នុងនោះមាន គណៈកម្មការជំនាញទី៣ ទី៧ ទី៨ និងទី៩។

សកម្មភាពដែលគណៈកម្មការជំនាញចុះមូលដ្ឋាន ភាគច្រើនក្នុងគោលបំណងចុះដើម្បីស្វែងយល់មានចំនួន ៨៨លើក។ ការចុះសិក្សាស្វែងយល់នេះគឺ ចុះជួបជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីចូលរួមសិក្សាស្វែងយល់ពីបញ្ហានានា ដូចជាការអនុវត្តច្បាប់ និងការឆ្លើយតបដោយមានភាពយឺតយ៉ាវរបស់អាជ្ញាធរជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ។

ខុមហ្វ្រែលក៏សង្កេតឃើញថាគណៈកម្មការជំនាញក្នុងឆ្នាំទី១ នៃអាណត្តិទី៦នេះ មានការកោះហៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌សាកសួរផងដែរ តែទោះជាយ៉ាងណាការហៅសាកសួរនោះមិនបានផ្តោតលើបញ្ហាអយុត្តិធម៌ដែលបានកើតមាននៅក្នុងសង្គមខ្មែរនោះទេ ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋដែលរងគ្រោះដោយបញ្ហាដីធ្លី ការកាប់ព្រៃឈើ ការប្រើប្រាស់កងកម្លាំងហួសហេតុក្នុងការដេញប្រជាពលរដ្ឋឱ្យរងរបួសដោយអនុវត្តសាលដីការរបស់តុលាការកំពូលជាដើម។ល។

ការវិភាគសកម្មភាពតំណាងរាស្ត្រ៖ ខុមហ្វ្រែលបានជ្រើសរើសសកម្មភាពរបស់តំណាងរាស្ត្រទាំង១០រូប ដែលមានសកម្មភាពសកម្មជាងគេតាមការសង្កេតក្នុងសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា និងការចុះមូលដ្ឋាន។ ជាលទ្ធផលបានបង្ហាញថា តំណាងរាស្ត្រដែលមានតួនាទីជាសមាជិករដ្ឋាភិបាល ឬតួនាទីក្រៅពីស្ថាប័នរដ្ឋសភាបានចុះបេសកកម្មច្រើនជាង តំណាងរាស្ត្រមានតួនាទីក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋសភា ក៏ប៉ុន្តែការបញ្ចេញមតិយោបល់ក្នុងសម័យប្រជុំសភា ខុមហ្វ្រែលសង្កេត

ឃើញថាអ្នកដែលមានមុខតំណែងក្នុងរដ្ឋាភិបាលបានបញ្ជាក់មតិចិត្ត ឬមិនមានទាល់តែសោះ។ តំណាងរាស្ត្រដែលមានតួនាទីក្នុងរដ្ឋាភិបាលមានដូចជា សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលខេត្តបាត់ដំបង ជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ។ សម្តេចពិជ័យសេនា ទៀ បាញ់ តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលខេត្តសៀមរាប ជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ។ ឯកឧត្តម កែ គឹមយ៉ាន តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិ ប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម៖

ឈ្មោះ	លេខទូរស័ព្ទ
• លោក គឹម ឈន (នាយកប្រតិបត្តិ)	០១២ ៩៤២ ០១៩
• លោក កន សាវាឡ (អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកអង្កេត និងតស៊ូមតិ)	០១១ ៨៨៤ ៨៤០